

MEDEFINANCIERING VERVOLGTRAJECT NOODZAKELIJK

Ontwikkeling certificatieschema Milieukeur Datacenterkoeling

Eind juni 2010 gaf het College van Deskundigen non food van SMK groen licht voor de mogelijke ontwikkeling van een certificatieschema voor Milieukeur Datacenterkoeling. Hieraan vooraf ging een haalbaarheidsonderzoek dat in opdracht van SMK werd uitgevoerd door onderzoek- en adviesbureau CREM. Een bedrijf dat adviseert bij het bouwen en beheren van energiezuinige datacenters vroeg bij SMK de ontwikkeling van Milieukeurcriteria voor datacenterkoeling aan en financierde het haalbaarheidsonderzoek mee. Het gaat daarbij om nieuwe koelconcepten waarmee veel energie kan worden bespaard en waarbij geen of weinig gebruik wordt gemaakt van conventionele koelmachines met milieuschadelijke koudemiddelen.

Energieslurpers

Datacenters zijn grootverbruikers van energie en daardoor verantwoordelijk voor een aanzienlijke CO₂-uitstoot. Deze datacenters komen voor bij dienstverlenende externe organisaties (waaronder 'datahotels') en een zeer groot aantal bedrijven, overheden en organisaties die een eigen datacenter (computerruimte of serverruimte) beheren. De groei van het energiegebruik in de Nederlandse industrie nam de laatste decennia het sterkst toe in de datacenterbranche en die groei zal zich naar verwachting verder doorzetten. Minimalisering van het energiegebruik bespaart kosten en heeft een positieve invloed op milieueffecten. Ook in het kader van duurzaam inkopen is dit energiegebruik van datacenters een belangrijk aandachtspunt.

Uit verscheidene levenscyclusanalyses van ICT-apparatuur (Informatie en Communicatie Technologie) blijkt dat het energiegebruik in de gebruiksfase, inclusief de hiervoor noodzakelijk faciliteiten zoals koeling, zorgt voor de grootste milieu-impact. Er is een tendens dat dataopslag steeds meer plaatsvindt bij datahotels. Dit komt door onder meer een toenemend gebruik van breedband en de groeiende populariteit van Web 2.0 architectuur. Ook veeleisend dataverkeer vragende webapplicaties zorgen voor een toenemend energiegebruik. Door deze factoren zal het aantal en de capaciteit van datacenters verder groeien. Door genoemde groei kan in sommige regio's van het land zelfs een energietekort ontstaan. Het is daarom van belang om te werken aan energiebesparing van datacenterkoelingsystemen.

Kerncijfers

- datacenters, groot en klein gebruiken op dit moment ongeveer 7% van het totale energiegebruik in Nederland;
- de energiebehoefte van datacenters is enorm aan het toenemen: in 2005 was die 500 Watt per vierkante meter, in 2009 al 2.500 Watt;
- veel datacenters zijn circa 10 jaar geleden gebouwd en lopen op dit moment sterk achter met het gebruik van energiebesparende technieken;

- door de snelle groei van deze sector was tot voor kort alle aandacht gericht op de dienstverlening op het gebied van dataverkeer en niet op de energiebesparing.

Het energiegebruik van de datacenters hangt samen met het elektriciteitsverbruik van de ICT-apparatuur. Bij gerenoveerde datacenters is dit gemiddeld 70% van het energiegebruik. De noodzakelijke koelingsystemen nemen 22% tot 50% van het totale energiegebruik voor hun rekening. Ook in de winter, als het buiten vriest, staan koelmachines met compressiemachines volop te draaien. Ze verbruiken veel elektriciteit, die vaak ook nog door fossiele brandstof wordt opgewekt.

Marktaandeel

In Nederland zijn op dit ogenblik meer dan 100 externe datacenters actief. De tien grootste datacenters nemen 60 à 70% van het totaal aan vloeroppervlak voor hun rekening. Uit een recent rapport van onderzoeksbureau IDC blijkt dat in Nederland de totale oppervlakte van datacentra 455.000 m² bedraagt. Daarvan is 275.000 m² commercieel, uitgebaat door ICT-dienstverleners en hostingspecialisten, en bevindt 180.000 m² zich 'in huis', bij organisaties zelf.

Koeltechnieken – duurzame koudemiddelen

De doelstelling van een datacenter is om ICT-apparatuur in een veilige en goed geconditioneerde omgeving op te stellen. Het koelen van een datacenter is geen doel op zich, maar facilitair ondersteunend en vooral afgestemd op het bedrijfszekere koelen

van ICT-apparatuur. In de meeste gevallen worden datacenters en serverruimten nog gekoeld met mechanische koelinstallaties die werken met conventionele koelssystemen en milieuschadelijke koudemiddelen. Deze technieken zijn energie-intensief en de koudemiddelen hebben een sterk nadelig broeikaseffect (HFK's) of tasten de ozonlaag aan (HCFK's). Ook de productie en afvalverwerking van deze middelen vraagt veel energie. Sinds kort vindt er een verschuiving plaats naar het gebruik van energiebesparende en duurzamere koeltechnieken op basis van natuurlijke koudemiddelen en 'vrije koeling'. Deze toepassingen zijn mede mogelijk door nieuwe technische ontwikkelingen van de hardware.

Omdat ICT-apparatuur een steeds hogere koelluchttemperatuur kan verdragen kan op dit moment al bijna het gehele jaar gekoeld worden met directe buitenlucht. Daarnaast levert alleen al het efficiënt afvoeren van warme lucht een geweldige energiereductie op. Conventionele koelconcepten koelen continu warme lucht terug (van ca. 35 naar 22°C.).

Haalbaarheid Milieukeur Datacenterkoeling

Een Milieukeur voor de koeling van datacenters is als 'haalbaar' beschouwd, omdat er voldoende milieuwinst is te realiseren en omdat er voldoende marktbelangstelling voor bestaat. Er zijn aanzienlijke energiewinsten mogelijk en er kunnen milieuvriendelijke alternatieven als koudemiddel worden ingezet.

Indien datacenters koeling met Milieukeur inzetten, zal dat een significante bijdrage leveren aan de daling van hun energieverbruik. Met Milieukeur voor koeling kunnen datacenters zich bovendien onderscheiden op de markt voor duurzaam inkopen. Voor inkopende instanties en bedrijven geeft Milieukeur de zekerheid dat men voldoet aan de gestelde duurzaamheids-criteria. Milieukeur is tevens interessant voor organisaties en bedrijven die maatschappelijk verantwoord willen ondernemen.

Ontwikkeling certificatieschema

Nu het onderzoek naar de haalbaarheid voor Milieukeur Datacenterkoeling positief is afgesloten, kan SMK overgaan tot het ontwikkelen van het certificatieschema. Marktpartijen hebben de mogelijkheid aan dit traject deel te nemen. Samenwerking met bedrijven en andere geïnteresseerde partijen en medefinanciering vanuit de markt is voor de criteria-ontwikkeling noodzakelijk.

Opstap naar Milieukeur Datacenters

Het certificatieschema Milieukeur Datacenterkoeling is mogelijk ook een goede opstap naar een ontwikkeling van Milieukeur Datacenters. Naast datacenterkoeling kunnen dan ook criteria worden opgenomen voor bijvoorbeeld energiegebruik van de ICT-apparatuur, de UPS (Uninterruptable Power Supply), het gebruik van groene stroom, het verminderen van giftige stoffen in apparatuur, CO₂-compensatie en hergebruik van warmte.

INTERVIEW MET JO VAN DE PAS, VAN DATACENTER INFRA SOLUTIONS

Pilot energiezuinige datacenterkoeling

De heer Van de Pas adviseert bedrijven bij het bouwen en beheren van energiezuinige datacenters met een focus op de koelinstallaties omdat daar het grootste energievoordeel voor de komende jaren te behalen is. Hij was de aanvrager van het haalbaarheidsonderzoek naar Milieukeur datacenterkoeling.

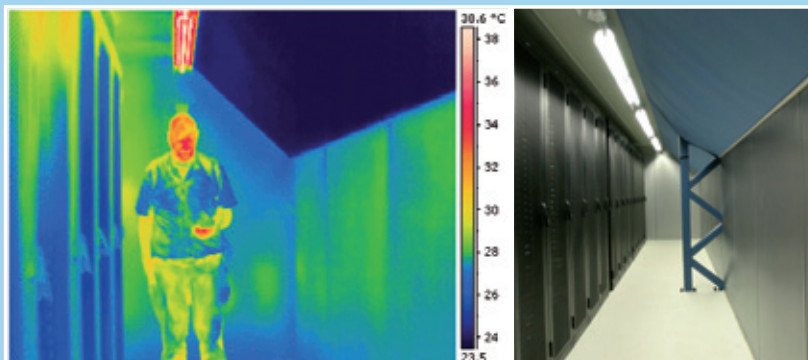
In december 2009 bij 'De dag van het datacenter' heeft hij het koelconcept 'ActiefKoeldak™' geïntroduceerd. Tijdens het haalbaarheidsonderzoek kwam hij in contact met de heer Boogaard, directeur van SmartDC, een snelgroeiende datacenter exploitant in Rotterdam. Zij besloten het koelconcept van Van de Pas op te stellen in een testruimte bij gastheer SmartDC.

Van de Pas: "In de oude Van Nellefabriek in Rotterdam wordt op dit moment in een live datacenter van SmartDC aangetoond dat het allemaal veel duurzamer en energiezuiniger kan. Ook andere koelsysteemleveranciers gaan dat nu inzien en ontwikkelen systemen die werken op basis van het koelen met directe buitenlucht. De datacentereigenaars of inkopers met minder specialistische kennis van duurzame koeltechnieken zien echter door de bomen het bos niet meer. Een certificatiesysteem met heldere, gemakkelijk

en overal toepasbare criteria voor datacenterkoeling is daarom noodzakelijk."

Over de laatste ontwikkelingen vertelt hij: "We hebben eerst een demo-opstelling gebouwd van zeven bij twaalf meter, met daarin twee rijen met ieder vijf datacenterkasten. Daar bovenop is het ActiefKoeldak™ geplaatst dat koellucht van bovenaf in de koudestraat laat stromen. Hierop heb ik mijn zelf ontwikkelde luchtbehandelingskast aangesloten, die is voorzien van een warmtewisselaar die koelt met behulp van gewoon leidingwater. We hebben vooraf verschillende weersomstandigheden gesimuleerd en vele metingen verricht. Met behulp van vier grote warmtekanonnen hebben we extreem hete zomerdagen nagebootst."

De betrouwbaarheid en energie-efficiëntie van de opstelling was overtuigend: SmartDC rust nu zijn nieuwe datacentersuites uit met het koelconcept van Van de Pas. Van de Pas voegt daaraan toe: "Gezien de reeds gemaakte investeringen, wordt er voor de bestaande datacentersuites van SmartDC nog gewerkt aan een hybride-koeloplossing. Het is daarbij van belang dat de garanties van de leverancier van de conventionele koelapparatuur niet vervallen. Binnenkort kunnen we de resultaten van die hybride-oplossing gaan vergelijken met die van de demo-opstelling van de bestaande en de nieuwe datacentersuites."

Toelichting bij afbeelding: het kwalitatieve koelen van de ICT-apparatuur in Rotterdam wordt onderzocht met behulp van thermische foto's en vele sensoren (bron PEUTZ). Door een doek wordt buitenlucht onder een kleine overdruk in de koudestraat geblazen. De heer Van de Pas verricht hierbij metingen in het live datacenter.

i Meer info: Rens Hartkamp – projectleider non food bij SMK – 070 358 63 00 of rhartkamp@smk.nl

Onderscheidend brouwgerst, speciaal voor Gulpener

Om een bier te brouwen dat onder Milieukeur verkocht mag worden, moet het graan aan de criteria van het keurmerk voldoen. Bij Gulpener bier is dit het geval. Het graan wordt geleverd door de coöperatieve vereniging Triligran. Zo'n veertig telers produceren exclusief voor de brouwer het gecertificeerde brouwgerst, en dat al ruim tien jaar lang. Huub Diederer is voorzitter van Triligran: "Gulpener neemt ons graan af en daarmee hebben wij een gegarandeerde afzet. Op deze manier zijn we niet aan de grote spelers in de markt overgeleverd. En de aangesloten telers onderscheiden zich, net als Gulpener, door een duurzaam product. Zo kom je tot een 'en-verhaal', waarmee je samen verder kunt."

Huub Diederer, voorzitter van Triligran.

Triligran is ruim vijftien jaar geleden opgericht door boeren die naast rogge, spelt en tarwe, voornamelijk brouwgerst telen. Met een man of zes werd deze graansoort geteeld en daarvan werd ook een bier gebrouwd. "Het bleek dat je met graan van Limburgse bodem een heel goed bier kan brouwen", zegt Diederer. "Gulpener raakte geïnteresseerd en vroeg of we iets voor elkaar konden betekenen. Zodoende zijn we met ongeveer 45 telers voor de brouwer aan de slag gegaan. De telers hebben hun hele bedrijf aangepast aan het maatschappelijk verantwoord ondernemen voor de biermarkt."

Organisatie

Triligran is een platte organisatie met een klein bestuur. In het begin was de coöperatieve vereniging gelieerd aan de biencoöperatie COVAS, die vooral de buitendienst voor haar rekening nam. "Nu nemen vijf leden de bestuurlijke taken van Triligran waar", zegt Diederer. "Het gaat dan vooral om het bijhouden van de registratie, het financiële plaatje, de afspraken met de brouwer en de opbrengsten onder de telers te verdelen."

Triligran is een Limburgse vereniging met een klein internationaal randje: "Eén teler is een grensboer, met land in België."

De telers van Triligran produceren dit jaar ongeveer 1800 ton graan voor Gulpener. Dit volume varieert jaarlijks, afhankelijk van de afzet die de brouwer verwacht te realiseren. "Voor volgend jaar is bijvoorbeeld 2700 ton brouwgerst nodig", legt Diederer uit. "Het aandeel per teler hangt af van het aandeel dat in het verleden is opgebouwd."

Controle

Om te voldoen aan de criteria van Milieukeur wordt de teelt gecontroleerd door certificatie-instelling SGS. "Aan het begin van het teeltseizoen in maart is een audit en vervolgens een eindcontrole, vaak in juni", zegt Diederer. "Dan kijkt SGS of er niet bespoten en bemest is en of het CO₂-verhaal klopt. Vooral het voldoen aan de klimaatmodule valt niet mee. Als de controle in juni achter de rug is, krijgt de teler te horen of hij mag leveren."

Gulpener laat de teelt ook nog op kwaliteit controleren in Duitsland. "Daar worden monsters genomen en kijkt men naar het eiwit- en het vochtgehalte", legt Diederer uit. "Hier is een staffel aan gekoppeld. Voor alle telers geldt: hoe beter de gerst, hoe beter de uiteindelijke prijs." Vervolgens wordt de teelt opgeslagen. "Dat doen we op twee punten. De binnenopslag komt bij mij te liggen en de buitenopslag bij een collega in Berg en Terblijt. Daarna slaat de mouter de oogst op in twee silo's. Hij levert op afroep aan Gulpener."

Gegarandeerde afzet

De samenwerking met Gulpener heeft voor de teler het voordeel dat hij een gegarandeerde afzet heeft. Maar er is ook een kanttekening te plaatsen. "De kosten die verbonden zijn aan het certificeren zijn hoger dan de opbrengsten. Gulpener betaalt één cent extra per kilo gerst, terwijl de kosten jaarlijks op 800 euro per teler liggen. Wanneer je dit rendabel wilt maken zou je meer dan 80 ton gerst moeten telen. Het gros van de telers heeft acht tot tien hectare land en dit is dus niet te realiseren. Maar: hier staat dus de meerwaarde van een vaste afnemer tegenover."

Huub Diederer heeft nog geen al te hoge verwachtingen van het telen van andere soorten graan onder Milieukeur. "Er zijn wel wat interessante ontwikkelingen over de mogelijkheden voor het leveren van Milieukeur gecertificeerd graan aan de ambachtelijke bakkerij De Bisschopsmolen in Maastricht. Door de gegarandeerde afzet bij Gulpener is het werken onder Milieukeur voor de telers wél interessant. "Hoewel we ook wel eens onze vraagtekens zetten bij alle regels en het papierwerk dat we ieder jaar weer moeten doen. We lopen nu al zo'n 15 jaar mee en weten wel zo ongeveer hoe het moet. Je zou bijvoorbeeld ook steekproefsgewijs kunnen controleren." Maar Diederer is ook een realist. "Dit zijn nu eenmaal de spelregels van Milieukeur. Zolang als Gulpener gelooft in het maatschappelijk verantwoord ondernemen, blijft deze manier van telen interessant. Daarbij komt dat wij door Milieukeur ons kunnen onderscheiden en dat is ook wat waard."

Milieukeurcriteria voor rundvlees

In een vorige editie van SMK-Nieuws kon u al lezen over het samenwerkingsverband tussen Ruitenburg vlees en vleeswaren en Kruidenier Foodservices om Milieukeur varkensvlees te gebruiken in hun assortiment. Nu komt er, als alles goed gaat, op hun initiatief ook rundvlees met Milieukeur.

Manager agro-food Herman Docters van Leeuwen van SMK: "De twee bedrijven, die vooral leveren aan cateraars, horeca en zorginstellingen, werken al langere tijd in de breedte aan duurzaamheid. Naast biologische producten kiezen zij uitdrukkelijk ook voor producten in het tussensegment. Voor het rundvlees wordt op dit moment gebruik gemaakt van runderen uit Oostenrijk. Maar de bedrijven willen vanwege een lagere klimaatbelasting liever rundvlees van dichterbij en daarom werd uitgekeken naar een Nederlands rund dat aan de vraag kan voldoen. Dat is nu gevonden in de Groninger Blaarkop, een ras dat makkelijk afkalt, gemakkelijker dan andere rassen in een natuurgebied kan leven en ook eerst als melkvee gehouden kan worden. Een uitdaging nu is om het aantal dieren te vergroten omdat er nog te weinig van zijn om aan de vraag te voldoen."

'Milieukeur Rundvlees van Blaarkoppen'

Ben Barkema is adviseur bij Rivierduin Advies en blaarkophouder. "De Blaarkop is een oer-Hollands rund. Al in de 14e eeuw is het ras beschreven. De dieren kunnen extensief gehouden worden en zijn sterk en gezond, waardoor je ze uitstekend in natuurgebieden kunt zetten. Van oudsher werden de koeien in het Groene Hart geweid en gemolken, en daar willen we ze graag weer terugbrengen. Ik ben ervan overtuigd dat het gaat lukken, aangezien veel veehouders mee willen doen en het inkruisen al is begonnen. Naar mijn verwachting hoeft het helemaal niet zo lang te duren voordat we voldoende Blaarkoppen hebben om aan de vraag te voldoen: we hebben er op dit ogenblik al 1.000 beschikbaar voor de slacht. Uiteindelijk denk ik dat er ruimte is voor een goede vijf procent Blaarkoppen op de totale Nederlandse rundpopulatie, dat komt neer op 50.000 runderen. Nu moeten we ons richten op het

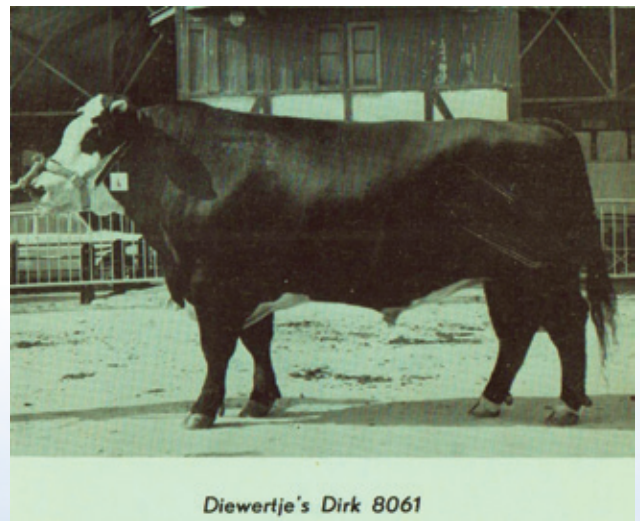
opschalen, het leveren van constante kwaliteit, ook van duurzaamheid en de borging daarvan, en daar komt SMK om de hoek kijken."

Conceptcriteria

"Op dit moment is er een begeleidingscommissie bezig met het ontwikkelen van de conceptcriteria. Daarin zitten alle belanghebbende partijen. Dit najaar zal dat conceptschema klaar zijn. Livestock Research van Wageningen Universiteit ontwikkelt in samenwerking met het Adviesbureau CREM daarvoor de conceptcriteria. Wat betreft dierenwelzijn streven we er naar om minimaal aan te sluiten bij 1 ster van het Beter Leven kenmerk van de Dierenbescherming. Bij producten met een (of meer sterren) is sprake van een belangrijke verbetering van het dierenwelzijn. Er moet voldaan worden aan aanzienlijk meer welzijnsnormen dan in de gangbare veehouderij. Dieren krijgen bijvoorbeeld meer ruimte in de stal, een flink aantal dagen weidegang, gezondere voeding en een betere ligplaats. Ook het transport en de slacht vinden diervriendelijker plaats. SMK ontwikkelt ook criteria op het gebied van milieubelasting; daarbij wordt gekeken naar aspecten als ammoniakemissie, biodiversiteit, mest, mineralen, water en energie."

Melkkoe

Barkema is enthousiast over de mogelijkheden voor de Blaarkop en zijn missie is dan ook om meer veehouders over te halen om over te stappen op dit oer-Hollandse ras. "Zeker als we het voor elkaar krijgen om ook de melk apart te laten certificeren, denk ik dat het hard kan gaan. De Blaarkop is immers ook een uitstekende melkkoe."

De blaarkopketen probeert het blaarkopras weer in zijn oude glorie te herstellen.

Barometer Duurzame Bakkerij & Zoetwaren

In 2009 voerden SMK en CREM BV onderzoek uit naar de haalbaarheid van een duurzaamheidsbarometer voor de bakkerij- en zoetwarenindustrie. Tevens werden in dat onderzoek de eerste contouren voor een dergelijk duurzaamheidsinstrument in kaart gebracht. De haalbaarheidsstudie was mogelijk door een medefinanciering door de Vereniging voor de Bakkerij en Zoetwarenindustrie (VBZ).

Uit dit haalbaarheidsonderzoek blijkt dat er de productie van bakkerij- en zoetwarenproducten voldoende duurzaamheids-winst valt te behalen. Verder is er bij VBZ-leden voldoende draagvlak voor de ontwikkeling van een duurzaamheidsbarometer. Daarbij geeft het werken met verschillende niveaus (brons/zilver/goud) deze bedrijven de mogelijkheid om de Barometer te gebruiken op een manier die past bij hun ambitieniveau. Aan het gouden niveau wordt het Milieukeur-certificaat gekoppeld. Certificering is de beste manier om de uitkomst te borgen. De Barometer Duurzame Bakkerij & Zoetwaren moet in principe te gebruiken zijn door alle VBZ-leden ongeacht grootte, sector en activiteit en komt uiteraard ook beschikbaar voor niet-VBZ-leden.

De Barometer bestaat uit een set van duurzaamheidscriteria waarmee prestatieniveaus worden gedefinieerd. Meting van die prestatie vindt plaats aan de hand van indicatoren. Er kan worden gewerkt met vaste en optionele criteria. Op de optionele criteria kunnen punten worden gescoord.

Het cumulatieve aantal behaalde punten bepaalt uiteindelijk op welk niveau van de Barometer (brons, zilver of goud) een deelnemer wordt gecertificeerd. Dit leidt echter niet tot certificatie van een bakkerij- of zoetwarenproduct. Het gaat om product/procescertificatie (conform EN-norm 45011). Het product is hier de dienst die het betreffende bedrijf levert.

Pilots en criteriaontwikkeling

In mei 2010 kwam voor de eerste keer de begeleidingscommissie voor de Barometer Duurzame Bakkerij en Zoetwaren bijeen. De conceptcriteria worden getoetst bij twee pilot-bedrijven in het productiekanal (zoetwaren en koekjes) en bij handelsbedrijven. In het laatste kwartaal 2010 is een vervolgbijeenkomst van de begeleidingscommissie gepland waarin de uitslagen van de pilots worden besproken en de conceptcriteria van het certificatieschema verder gestalte krijgen. In de Barometer wordt een brede scope aan duurzaamheidsonderwerpen opgenomen. Meer concreet: het gaat daarbij om de inkoop van duurzame grondstoffen, productie en bedrijfsvoering en het vervoer. Ook worden criteria ontwikkeld voor arbeidsomstandigheden, voedselveiligheid en product-eigenschappen.

Bij de ontwikkeling van de Barometer wordt getracht zoveel mogelijk aan te sluiten bij bestaande initiatieven, waar mogelijk ook internationaal. Dit biedt voor gecertificeerde bedrijven de kans om zich ook op internationaal niveau te profileren. Bestaande overkoepelende duurzaamheidsinitiatieven zoals ISO 26000 en GRI en het supplement Food Processing Sector zijn voorbeelden hiervan. Verder kunnen bestaande voedselveiligheidssystemen (zoals HACCP-certificering), milieumanagementsystemen, milieu-investeringsregelingen en duurzame certificeringen worden opgenomen in het certificatieschema.

Meer info: Herman Docters van Leeuwen, manager agrofood:
hdoctersvanleeuwen@smk.nl

Ontwikkeling Barometer Duurzame Slager

In december 2009 (SMK-Nieuws 60) publiceerde SMK een artikel over de ontwikkeling van een certificatieschema voor de Barometer Duurzame Slager. De Koninklijke Nederlandse Slagersorganisatie nam in die periode het initiatief tot dit keurmerk in samenwerking met Solidaridad en de Dierenbescherming.

Een belangrijke reden voor dit initiatief van KNS is om door een onafhankelijke partij (certificatie-instelling) te laten aantonen dat een Nederlandse slager duurzaam onderneemt omdat hij voldoet aan de criteria van de Barometer Duurzame Slager.

Ontwikkeling en publicatie

In loop van 2010 ontwikkelde SMK, in samenwerking met Stimular, het concept certificatieschema voor deze Barometer Duurzame Slager. Op 16 september organiseerde SMK vervolgens een openbare hoorzitting waarvoor ruim 700 uitnodigingen werden verstuurd en nog eens bijna 900 e-mailings werden verzonden. Na deze hoorzitting buigt het College van Deskundigen zich over de binnengekomen reacties, volgen eventuele aanpassingen van het certificatieschema en zal vervolgens voor het einde van het jaar het certificatieschema definitief vaststellen en publiceren.

Duurzame inkoop en duurzame bedrijfsvoering

Duurzame inkoop en duurzame bedrijfsvoering zijn de twee pijlers van de Barometer Duurzame Slager. Bij duurzame inkoop gaat het om vlees dat voldoet aan criteria van dierenwelzijn en diergezondheid (Milieukeur, EKO en daarmee ook het beter leven kenmerk met drie sterren van de Dierenbescherming) en scharrelvlees. Duurzame bedrijfsvoering betreft bijvoorbeeld het energiebeheer van licht en koeling, het scheiden en verwerken van afval, zorgvuldig onderhoud en schoonmaak van koel- en vriescellen en koelmeubelen, inkoop van groene stroom, gebruik van milieuvriendelijke reinigingsmiddelen en goed werkgeverschap.

Meer info: Petra Remeus - projectleider agro food bij SMK: premeus@smk.nl of 070-358 63 00.

Ontwikkelingen Milieukeur

Barometer Duurzame Bloemist, Barometer Duurzame Groenten en fruit

SMK herzielt momenteel de inhoud van de certificatieschema's Barometer Duurzame Bloemist en Barometer Duurzame Groenten en fruit. De belangrijkste onderdelen van de herziening zijn de evaluatie van de eisen voor de inkooppercentages en de ontwikkeling van een Energiemodule en de integratie van dit instrument in de twee certificatieschema's. De beide schema's zijn hiertoe ongewijzigd verlengd tot 1 januari 2011.

Barometer Duurzame Slager

In loop van 2010 ontwikkelde SMK het concept certificatieschema voor de Barometer Duurzame Slager. Op 16 september organiseerde SMK vervolgens een openbare hoorzitting. Na deze hoorzitting buigt het College van Deskundigen zich over de binnengekomen reacties, volgen eventuele aanpassingen van het certificatieschema en zal vervolgens voor het einde van het jaar het certificatieschema definitief vaststellen en publiceren. Zie ook het artikel op deze pagina.

Betonproducten

Onderzocht is of schoongebrand grind uit teerhoudend asfalt kan worden beschouwd als gerecycled materiaal binnen het Milieukeurcertificatieschema betonproducten. Dit onderzoek is gedeeltelijk uitgevoerd door CREM (in samenwerking met de certificatie-instelling KIWA en een brede groep belanghebbenden). Hierover is uiteindelijk een positief besluit genomen. Dat leidde tot een interpretatie bij het criterium 'Afval en

Ontwikkelingen Milieukeur

landschapsaantasting'. Tijdens het huidige herzieningsonderzoek zal deze verwerkt worden in het certificatieschema. Onderzocht wordt tevens of de productgroep-afbakening uitgebreid kan worden door de eisen aan de minimale fractiegrootte van gerecycled beton- of menggranulaat nader te specificeren. In Nederland krijgt duurzame betonproductie steeds meer aandacht. Deze ontwikkelingen worden ook bestudeerd in het kader van het herzieningsonderzoek. Het huidige schema is geldig tot 1 november 2010.

Bewerkte en Verwerkte Producten

In 2010 wordt het certificatieschema Milieukeur Bewerkte en Verwerkte Producten herzien. De ervaringen die de huidige Milieukeurhouders hebben opgedaan met de nieuwe eisen worden in de herziening meegenomen. Voor 2011 staat gepland om de bestaande criteria op te splitsen in verplichte basiseisen en keuzemaatregelen waardoor de Milieukeurhouder meer gericht invulling kan geven aan zijn duurzame bedrijfsvoering. In de herziening wordt ook nagegaan of de criteria voor bier in het certificatieschema zijn te integreren.

De definiëring van enkelvoudige- en samengestelde producten maakt het mogelijk dat een breed assortiment producten aan de huidige criteria kan voldoen. Door marktontwikkelingen- en interesse zal tijdens de herziening worden onderzocht of voor brood, verwerkte aardappelproducten en rundvlees aanvullende criteria moeten worden opgenomen.

In 2010 waren slachterijen verplicht om een 14-tal eisen te registreren. Deze registraties telden nog niet mee voor de certificering. Op basis van de uitkomsten van deze registraties worden nu voor 2011 criteria geformuleerd voor slachterijen van zowel varkens als runderen.

Bloemen en Planten en Duurzame Glasgroenten met normen voor Milieukeur

SMK herzielt de inhoud van de certificatieschema's Milieukeur Bloemen en Planten onder glas en Duurzame Glasgroenten met normen voor Milieukeur en voegt deze certificatieschema's samen tot een nieuw certificatieschema Duurzame Glastuinbouwproducten met normen voor Milieukeur.

De onderdelen gewasbescherming en water en nutriënten verlangen een gedegen herziening. Voor gewasbescherming vragen de ontwikkelingen aandacht rondom gewasbeschermingsmiddelen, het aantal toegestane middelen en bijbehorende milieubelastingpunten, de zwarte lijst opgesteld door NGO's en de te gebruiken apparatuur. Voor water en nutriënten wordt nagegaan welke hoeveelheid water nodig is voor de betreffende teelten en welke technieken bij kunnen dragen aan een verlaging van het watergebruik. Verder worden de eisen voor het gebruik van nutriënten geëvalueerd, rekening houdend met het omzetten van gebruiksnormen naar emissienormen, en de nieuwe normen voor de grondteelt. In het certificatieschema Milieukeur Bloemen en Planten wordt tot nog toe uitgegaan van gebruiksnormen. Hierbij wordt waar mogelijk aangesloten bij de door GlaMi opgestelde emissienormen. Op basis van nieuwe ontwikkelingen worden de thema's energie, lichthinder, afval, reiniging en verpakking geactualiseerd waar nodig.

Brandblusmiddelen

In het kader van het herzieningsonderzoek naar het Milieukeur-certificatiesysteem brandblusmiddelen wordt onderzocht of het maximale massapercentage fluor in brandblusmiddelen aangescherpt kan worden van 0,05% tot 0,04%. Onderzoeksbureau IVAM heeft ter voorbereiding van de herziening het certificatieschema onderzocht en een inventarisatie gehouden onder de Milieukeurhouders. Wat opvalt is dat het schema internationaal bekend is: steeds meer buitenlandse producenten van brandblusmiddelen (uit Europese landen) willen het Milieukeurcertificaat behalen. Het huidige schema is geldig tot 1 december 2010.

Meubelen

Momenteel loopt een herzieningsonderzoek naar het Milieukeur-certificatieschema meubelen. Onder meer wordt onderzocht of de eis aan de maximale formaldehyde-emissie van plaatmaterialen aangescherpt kan worden. Gestreefd wordt de lat twee maal hoger te leggen dan de hoogste klasse die momenteel in deze sector gebruikelijk is. Van belang is daarbij ook de toetsbaarheid van dit criterium. Tevens wordt onderzocht of strengere Milieueisen opgesteld kunnen worden voor verschillende soorten van oppervlaktebehandelingen. Aangaande het reeds herziene criterium voor duurzaam bosbeheer, kan worden geconcludeerd dat de aansluiting met de Nederlandse inkoopcriteria voor hout en de resultaten van TPAC succesvol is verlopen. Het huidige schema is geldig tot 22 december 2010.

Plantaardige Producten

De herziening van het certificatieschema Milieukeur Plantaardige Producten is inmiddels gestart. De publicatie van het herziene schema staat gepland op 1 februari 2011. In het herzieningstraject worden de lijsten van toegestane middelen en de bestedingsnormen in Milieukeur geactualiseerd. Hierbij wordt extra aandacht besteed aan de bodemvruchtbaarheid. In 2010 komt een internet instrument beschikbaar (de zogenaamde Klimaatat Open Teelten) waarmee telers de Klimaatmodule gemakkelijk kunnen invullen. Deze Klimaatat is ontwikkeld door CLM en is gezamenlijk eigendom van SMK en CLM. Aan de hand van de bevindingen van dit jaar wordt nagegaan of er nog knelpunten aanwezig zijn en of een minimum aantal te behalen punten kan worden ingevoerd. In de herziening wordt opnieuw speciale aandacht besteed aan de criteria voor de boomteelt, vooral voor wat betreft de criteria van de containerteelt. Deze eisen zullen worden afgestemd met de criteria voor Milieukeur Bloemen en Planten onder glas.

